

**Vraag nr. 301**  
**van 10 juli 1998**  
**van de heer LEO DELCROIX**

*Subsidiëring kinderdagverblijven – Koppeling aan bezettingsgraad*

Bijwijken wordt mij gesignaleerd dat de huidige subsidiëringsregeling voor de erkende kinderdagverblijven (besluit van de Vlaamse regering van 24 juni 1997 houdende de voorwaarden inzake erkenning en subsidiëring van kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen, artikel 9, 11, 12, 13 e.a.) minstens gedeeltelijk is gekoppeld aan een maximale bezettingsgraad naargelang het aantal verblijfsdagen en -uren van de kinderen. Naar verluidt zou dit tot gevolg hebben dat de kinderdagverblijven er niet happig op zijn om kinderen op te vangen waarvan de ouders tijdens de week één dag of een halve dag kunnen vrijmaken om zelf voor hun kinderen te zorgen. Denken we maar aan de deeltijds werkende ouders of aan het fenomeen van de vrije woensdagnamiddag. Het zou zelfs zover gaan dat men ronduit weigert kinderen in te schrijven als die niet voltijds (met name vijf dagen op vijf) in het kinderdagverblijf kunnen worden opgevangen.

Dit lijkt een ongewenst gevolg te zijn van deze subsidieregeling, als ze inderdaad aldus moet worden geïnterpreteerd.

Zijn er aan de minister terzake problemen gesignaleerd of zijn er klachten bij Kind en Gezin bekend in die zin ?

Kan daar eventueel niet aan worden gesleuteld door – louter bij wijze van voorbeeld – in vier-vijfdenjobs te voorzien in de kinderdagverblijven en de subsidiëring daaraan te koppelen of – bijvoorbeeld wat de subsidiëring van de werkingskosten betreft – geen onderscheid te maken naargelang een kind vier, vier en een halve, of vijf dagen wordt opgevangen ?

**Antwoord**

De subsidiëring van kinderdagverblijven, in hoofdzaak een loonsubsidiëring, is zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger terecht stelt, gerelateerd aan de bezettingsgraad. Samengevat komt het hierop neer dat een jaarlijkse toetsing van de bezetting aan de erkende capaciteit van een kinderdagverblijf leidt tot de bepaling van een subsidiabele capaciteit voor het volgende jaar. De bezetting

moet dus uitkomen boven bepaalde minimale grenswaarden.

Wij kunnen bevestigen dat, ruw geschat, de helft van de kinderdagverblijven in hun huishoudelijk reglement bepalingen inbouwen in verband met het vereiste minimum aantal verblijfsdagen per week. Daarbij is het gebruikelijk een minimale aanwezigheid van 3 dagen per week voorop te stellen. Totnogtoe hebben wij er voor geen enkel kinderdagverblijf weet van dat voltijdse plaatsing (5 dagen op 5) wordt geëist. Het is dus inderdaad zo dat ouders die slechts voor 1 à 2 dagen opvang per week nodig hebben, moeilijker terecht kunnen in sommige kinderdagverblijven. De stelling dat het opvangbeleid van kinderdagverblijven volledig wordt gestuurd vanuit de subsidieregeling, moet nochtans worden genuanceerd.

Kind en Gezin en ook de kinderdagverblijven bekijken het opnamebeleid hoofdzakelijk vanuit het kind-oogpunt. De draagkracht van het kind is daarbij een belangrijk element. Het samenleven in kinderdagverblijven vindt baat bij een zekere continuïteit in de leefgroepen. Het vergt van verantwoordelijken van kinderdagverblijven heel wat organisatietalent om ervoor te zorgen dat enerzijds zoveel mogelijk kinderen kunnen worden opgevangen, en dat anderzijds de bezetting per leefgroep en per begeleidster binnen de toegelaten en voor de kinderen verantwoorde grenzen gebeurt.

Een ander belangrijk element vormt de bezetting op zich. Heel wat kinderdagverblijven werken op maximale capaciteit en moeten noodgedwongen zeer selectief te werk gaan bij het inschrijven van kinderen. Om de dagbezetting binnen maximale grenzen te houden, wordt dan ook vaak geopteerd voor opvang van kinderen met een vast opnameplan.

Het affirmeren van het gegeven dat economische, organisatorische en kwalitatieve aspecten mee het opnamebeleid van opvangvoorzieningen bepalen, betekent evenwel niet dat er geen deeltijdse opvang zou gebeuren. Integendeel, als we het kalenderjaar 1997 als basis nemen dan zien we dat er in de sector van de diensten voor opvanggezinnen 3,1 M hele en 1M halve opvangdagen werden gerealiseerd. Een hele opvangdag betekent dat de opvangduur de vijf uur overschrijdt, een halve opvangdag komt overeen met een opvangperiode tussen drie en vijf uur. In de sector van de kinderdagverblijven krijgen we volgend bezettingsbeeld : 2 M hele dagen, 0,4 M halve dagen. Er mag dus worden besloten dat er in de opvangrealisatie wel degelijk ruimte is voor kortere opvangtijden. Ook

is het zo dat in elk kinderdagverblijf en bij elke onthaalmoeder deeltijds opgevangen kinderen aanwezig zijn. Over de omvang van deze deeltijdse opvang zijn er geen algemene statistische gegevens. Maar een willekeurige steekproef bij één kinderdagverblijf en één dienst voor opvanggezinnen geeft volgend resultaat te zien.

In een dienst voor opvanggezinnen in de stad Gent werden in september 1997 92 kinderen opgevangen. Achtentwintig van hen kwamen gedurende minstens 75 % van het aantal mogelijke opvangdagen. Vierenzestig kinderen kwamen minder, en dus deeltijds. In een ook willekeurig gekozen Gents kinderdagverblijf stellen we een volgend bezettingspatroon vast : 66 kinderen van de 103 opgevangen kinderen in september 1997 kwamen op 76 % of meer van het aantal opvangdagen. Zevenendertig kwamen minder.

Besluitend kunnen we dan ook stellen dat de deeltijdse opvang zijn plaats heeft in de momenteel bestaande opvangrealiteit in Vlaanderen, zeker bij opvanggezinnen en iets minder, maar toch nog betekenisvol, in kinderdagverblijven.

Het nemen van maatregelen om kinderopvanginitiatieven toegankelijk te maken voor alle kinderen, ongeacht of de ouders voltijds of deeltijds werken, moet uiteraard worden bekeken vanuit de vaststelling dat er nu reeds een betekenisvolle ruimte is voor deeltijdse opvang. Ik denk dat het er in deze context vooral op aankomt waakzaam te zijn dat de gewijzigde maatschappelijke context, waarbij de niet-voltijdse en onderbroken loopbaan steeds relevanter wordt, vertaald wordt in de manier waarop het kinderopvangaanbod gestalte krijgt.

Ik denk dat alvast één tendens in dit verband perspectieven biedt. We zien immers dat er nogal wat organiserende besturen werk beginnen maken van het multifunctioneel uitbouwen van hun kinderopvangaanbod. Dit betekent dat zij zich niet langer uitsluitend toespitsen op de reguliere dagopvang of buitenschoolse opvang van kinderen. We zien dat, aansluitend bij een kernopvangactiviteit, heel wat aanvullende opvangvormen het licht zien. Zo wordt de opvang van zieke kinderen, flexibele opvang, occasionele opvang en urgentieopvang steeds vaker gerealiseerd door een organiserend bestuur dat daarmee zijn basisaanbod verruimt. Deze multifunctionele invulling van het opvangaanbod zal toelaten dat ook vragen die, op maat van een individuele werk- en gezinssituatie, tijdelijk en/of deeltijds kunnen zijn, makkelijker een plaats zullen krijgen in het bestaande aanbod.

In mijn beleidsplan kinderopvang, dat reeds als mededeling aan de Vlaamse regering van 22 juli 1998 werd voorgelegd en eerstdaags voor advies aan de Gezins- en Welzijnsraad wordt overgezonden, laat ik regelgevende ruimte voor het inspelen van voorzieningen op nieuwe, meer flexibele opvangvragen en -noden. Ik wil daar wel aan toevoegen dat daarbij voortdurend rekening zal moeten worden gehouden met de draagkracht van het kind, tenslotte de ultieme vorm voor het optreden van het beleid ten opzichte van de kinderopvangsector.

Daarnaast is het belangrijk verder werk te maken van een uitbreiding van de opvangsector. Voorzieningen die voldoende plaatsen kunnen uitbouwen, zullen sneller geneigd zijn de deeltijdse opvang van kinderen in hun werking te integreren. Ik zal er daarom voor ijveren dat de groei van de sector, ook budgettair, wordt ondersteund en programmatisch efficiënt wordt gestuurd.